

DŽEJMS PATERSON

**PO CENU
ŽIVOTA**

Prevela
Milica Cvetković

■ Laguna ■

Naslov originala

James Patterson
HOPE TO DIE

Copyright © 2014 by James Patterson
This edition arranged with Kaplan/DeFiore Rights through
Grael Literary Agency.

Translation copyright © 2023 za srpsko izdanje, LAGUNA

Hrabrim muškarcima i ženama Policije Palm Biča

Prvi deo

Prvo poglavlje

KAD JE MARKUS SANDEJ TE VEČERI OKO SEDAM SATI STIGAO u knjižaru *Krimić* u Filadelfiji, upravnik mu je rekao da ne očekuje veliku publiku. Bio je treći dan Uskrsa, mnogi su još bili na odmoru, a i padala je kiša.

No Sandej i upravnik su se prijatno iznenadili kad se pojavilo njih dvadeset petoro da čuje kako on čita iz svoje kontroverzne knjige o zločinu *Savršeni kriminalac* i da razgovara o njoj.

Upravnik ga je predstavio ovim rečima: „Markus Sandej, koji je doktorirao filozofiju na Harvardu, stigao je na liste bestselera u celoj zemlji sa svojom knjigom, opčinjavajućim pogledom na dva nerešena slučaja masovnih ubistava objašnjena zaista originalnim umom usredsređenim na dubine duše kriminalaca.“

Publika je zapljeskala a Sandej, visok, snažan muškarac koji je izgledao kao da je u kasnim tridesetim, stupio je pred stalak za čitanje u crnoj kožnoj jakni, farmerkama i besprekornoj beloj košulji.

„Hvala vam što ste došli ove kišne večeri“, rekao je. „A meni je zadovoljstvo da budem ovde u knjižari *Krimić*.“

Zatim je pričao o ubijanju.

Pre sedam godina, dve noći pred Božić, pet članova porodice Dali iz provincijskog dela Omahe nađeno je poklano kod kuće. Osim žene, svi su zatečeni u krevetima. Svima su grla prerezana skalpelom ili britvom. Žena je stradala na sličan način, ali u kupatilu, i bila je naga. Kućna vrata su ili bila otključana ili je ubica imao ključ. Te noći je napadao velik sneg pa je pokrio sve tragove.

Četrnaest meseci kasnije, posle žestokog nevremena, porodica Monahan iz predgrađa Fort Vorta otkrivena je u sličnom stanju: otac i četvoro dece mlađe od trinaest godina nađeni su u krevetima, presečenog grla. Supruga, isto prerezanog grla, nađena je naga na podu u kupatilu. Opet vrata ili nisu bila zaključana ili je ubica imao ključ. Zbog oluje i ubičine pedantnosti ni tad policija nije mogla da nađe korisne dokaze.

„Zainteresovao sam se zbog tog nedostatka dokaza, te praznine“, obavestio je Sandej napetu publiku.

Kazao je kako ga je u početku nedostatak dokaza zbunjivao. Razgovarao je sa svim istražiteljima koji su radili na slučajevima, ali i oni su bili jednako zbunjeni. Tad je prevladalo njegovo univerzitetsko obrazovanje pa je počeo da teoretiše o filozofskom pogledu na svet tako savršenog ubice.

„Došao sam do zaključka da on mora biti egzistencijalista nekakve izvitoperene vrste. Neko ko misli da je život besmislen, da nema vrednost. Neko ko ne veruje u Boga ni u zakone niti i u kakvu moralnu ili etičku osnovu života.“

Sandej je nastavio u tom stilu pa je čitao iz knjige i objašnjavao kako dokazni materijal u slučaju ubistva podržava njegove kontroverzne teorije i vodi do drugih. Ubičino neverovanje u pojmove kao što su dobro i zlo, na primer, „usavršilo“ ga je u kriminalu, učinilo da je nemoguće da oseti grizu savesti, zbog čega mu je dozvoljeno da s hladnokrvnom preciznošću počini takva gnusna dela.

Jedan muškarac je podigao ruku. „Gospodine, zvuči kao da se divite ubici.“

Sandej je zavrteo glavom. „Pokušao sam da tačno opišem njegov pogled na svet i pustim čitaoce da sami izvedu zaključke.“

Žena pepeljastoplave kose, više zgodna nego lepa, podigla je ruku i otkrila „rukav“ tetovažu s prikazom pantera u živopisnoj džungli.

„Pročitala sam vašu knjigu“, rekla je južnjačkim izgovorom. „Dopala mi se.“

„Sad mi je lakše“, kazao je Sandej.

Nekoliko njih u publici se zakikotalo.

Žena se osmehnula i rekla: „Možete li nešto da nam kažete o svojoj teoriji o savršenom kriminalcu nasuprot savršenom detektivu?“

Sandej je zastao pa kazao: „Pretpostavio sam da bi savršenog ubicu mogao da uhvati samo detektiv koji je njegova direktna antiteza – neko ko apsolutno veruje u Boga, neko ko je simbol moralnog, etičkog univerzuma i života punog značenja. Nevolja je u tome što savršen detektiv ne postoji i ne može postojati.“

„Otkud to?“, upitala je.

„Otud što su detektivi ljudi, a ne čudovišta kao što je savršeni ubica“, kazao je i primetio zbuñenost u publici.

Osmehnuo se i rekao: „Hajde da to ovako kažem. Možete li zamisliti zaista hladnokrvnog, proračunatog masovnog ili serijskog ubicu koji iznenada postane plemenit, radi ono što treba, sprečava nesreću?“

Većina u publici je zavrtila glavom.

„Upravo tako“, nastavio je. „Savršeni ubica je ono što jeste. Takva životinja se ne menja.“

Zaćutao je da pojača dejstvo reči.

„Ali koliko je teško zamisliti plemenitog detektiva koga su srozali užasi posla? Koliko je teško zamisliti ga kako napušta Boga? Koliko teško je zamisliti ga kako je tako poražen događajima da shvati da je život besmislen, bez vrednosti i beznadežan do tog stupnja da i sam postane egzistencijalno čudovište i savršeni kriminalac? To uopšte nije teško zamisliti, zar ne?“

Drugo poglavlje

POŠTO JE POTPISAO DVADESETAK KNJIGA, SANDEJ JE, PRAVDAJUĆI se da ima odranije uglavljenu obavezu sa starim prijateljem, učtivo odbio ponudu upravnika knjižare da ga odvede na večeru. Kad je krenuo iz knjižare i pošao pločnikom, kiša više nije padala.

Prešao je Dvadesetu ulicu i hodao pored *Dankin donatsa* kad ga je sustigla žena s tetoviranim panterom i rekla: „To je lepo prošlo.“

„Uvek je od pomoći kad u publici imaš tajanstvenu Akadiju le Dik.“

Akadija se nasmejala, uhvatila ga podruku i upitala: „Hoćemo li pojesti nešto pre nego što se vratimo u Vašington?“

„Želim prvo da vidim da je otišao“, odgovorio je.

„U redu je“, uverljivo je rekla. „Gledala sam te dok si ga zatvarao. Mirni smo šezdeset – ne, da kažemo pedeset osam sati. Skoro sedamdeset sati ako ćemo da nategnemo.“

„Znam, ali možeš reći da sam opsednut.“

„Dobro“, uzdahnula je. „A onda ćemo na tajlandsku hranu.“

„Obećavam.“

Stigli su do novijeg modela dodža duranga parkiranog dva bloka dalje pa je Sandej vozio kroz grad dok nisu stigli uz prazan stadion *Iglsa* u Ulici Darijen. Skrenuo je levo na parkiralište špediterske kompanije i parkirao u dnu placa, uz gvozdenu ogradu odakle su imali pogled na Delaverski auto-put i nadalje u ranžirnu stanicu Južna Filadelfija.

Sandej je uzeo dvogled i našao ono što je tražio oko sto metara dalje, u stanici: kompoziciju teretnih vagona i posebno jedan s trinaest i po metara dugačkim kontejnerom boje rđe na čijem krovu su bili poređani solarni paneli.

S prednje strane kontejnera odskakala je jedinica za hlađenje i grejanje. Spustio je dvogled, pogledao na sat i rekao: „Trebalo da se odavde zakotrlja za petnaest minuta.“

Akadija, kojoj je bilo dosadno, zgurila se na sedištu. „A kad će Malč pozvati Krosa?“

„Doktor Aleks će dobiti jasnu i glasnu poruku u petak pre podne. Tad će biti tačno nedelju dana. Biće spreman.“

„U Sent Luisu treba da budemo najkasnije u pet posle podne u petak“, rekla je.

Sandej se iznervirao. Akadija je najpametnija, najnepredvidljivija žena koju zna. Ipak ima dosadnu naviku da ga stalno podseća na nešto čega je potpuno svestan.

Pre nego što je uspeo upravo to da joj kaže, spazio je blesak pokreta u stanici. Opet je podigao dvogled i video mladog crnca odevenog u tamnu odeću kako se šunja pored teretnih vagona. Nosio je rukavice, mali ranac i pajsers.

„Sranje“, kazao je Sandej dok ga je posmatrao.

„Šta?“

„Izgleda kao... sranje!“

„Šta je bilo?“

„Neki kreten pokušava da obije naš vagon.“

„Nema šanse“, rekla je pa se nagnula napred da virne u senke stanice. „Kako bi...“

„Ne bi. To je slučajnost ili je naprosto primetio solarne panele.“

„Šta ćemo da radimo?“

„Ono jedino što možemo.“

Šezdeset sekundi kasnije Sandej i Akadija su preskočili ogradu. Razdvojili su se ispod nadvožnjaka pa požurili u suprotnim pravcima držeći se nisko iza istočne bankine koja se pružala uz najbliže šine. Sandej je nosio ključ za skidanje točka i stao šezdesetak metara posle kontejnera boje rđe. Stanica je bila osvetljena, ne tako dobro kao u severnom delu, ali bio bi vidljiv dok ne stigne do senke uz teretni voz.

Nije imao izbora. Uspentrao se uz bankinu i uputio se depoom preskačući šine, svestan toga da Akadija radi isto to na severu, pa se trudio da ne diže buku dok ne stigne do senke gde je video da se prikrađa onaj crnac. Kontejner sa solarnim panelima bio je šest vagona od njega. Stajao je dok nije osetio da mu vibrira telefon i oglašava da je stigla poruka.

Brzo je krenuo napred lakim korakom dok je prolazio pored vagona boje rđe. Začuo je struganje metala o metal, zvuk pajslera kojim se obija brava, pa je usporio, prišunjavao se te stao uz ugao.

Pričekao je da opet čuje zujanje telefona, a onda stegao ključ za skidanje točka kao čekić.

„Šta misliš da radiš ovde, gospodine?“ , upitala je Akadija.

Bila je s druge strane voza.

„Jebote, gaduro“, uspeo je da izgovori lopov pre nego što je Sandej iskočio i spazio ga na zateznoj kopči okrenutog Akadiji kojoj je pretio pajslerom.

Sandej ga je tresnuo ključem po kolenu. Ovaj je zastenjao od bola i pao na Akadijinu stranu. Sandej je preskočio kopču i bacio se na njega pre nego što je mogao išta da uradi u samoodbrani.

Tog puta je naciljavao njegovu glavu i uz tup udarac neutralisao lopova. Treći udarac je bio promišljeniji i probio je lobanju.

Teško dišući, Sandej je pogledao Akadiju, kojoj su oči blistale a nozdrve se širile od seksualnog uzbuđenja kakvo je pokazivala uvek posle ubijanja.

„Markuse. Najednom sam...“

„Kasnije“, odlučno je rekao i pokazao na teretne vagonne tri metra od njih. „Pomozi mi da ga odnesem ispod voza. Budemo li imali sreće, neće ga naći do jutra. Možda i kasnije.“

Dohvatili su mrtvog mladića ispod miški i odvukli ga preko šina i između njih pa ga spustili licem nadole ispod vagona.

Oboje je trgao iznenadan škripav zvuk.

Teretna kompozicija u kojoj je bio i kontejner sa solarnim panelima pokrenula se i pošla na zapad.

Treće poglavlje

„KARTER BILINGS JE BIO SJAJAN!“, POVIKAO JE ALI U POLU-
mraku. „Prvi put kao udarač!“

Moj sedmogodišnji sin ustrčao je ispred nas uz stepenice na prednji trem kuće i zauzeo smešnu, prenaplašenu pozu udarača držeći palicu suvenir što sam mu tog dana kupio. Podigao ju je i divljački zamahnuo. Ispustio je radostan krik pa sasvim pristojno izimitirao Bilingsov urnebesni i strastveni trk oko sve četiri baze. Početnik koji je ušao s klupe i mada nikad ranije nije stao na ploču, izveo je odlučujući houn ran za pobeđu na samom otvaranju nacionalne sezone.

Karte za utakmicu sam dobio od starog prijatelja pa smo taj čarobni trenutak odgledali svi s Alijem – moja supruga Bri, sin Dejmon, ćerka Dženi i baba Nana Mama u devedeset i nekoj godini. Dok je Ali trčao pobednički krug, mi smo zapljeskali pa nagrnuti na ulazna vrata doma u Petoj ulici u jugoistočnoj četvrti Vašingtona.

U domaćinstvu Krosovih tih nekoliko nedelja se gradilo; preziđivali smo kuhinju i dodali veliku prostoriju i glavnu spavaću sobu na spratu. Kad smo pošli na utakmicu, projekat je bio tačno u onom stanju u kom su ga majstori ostavili na Veliki

petak – spoljni zidovi podignuti i uramljeni, prozori uglavljeni i postavljen krov. Bila je to prazna, prašnjava ljuštura, od starog dela kuće odvojena najlonskim zastorom.

Međutim kad je Nana Mama zašla u predsoblje i pogledala unutrašnjost kuće, zaustavila se i vrisnula: „Alekse!“

Požurio sam k njoj očekujući nešto katastrofalno, ali baba je blistala od radosti. „Kako si uopšte ovo uspeo?“

Pogledao sam preko njenog ramena i video da su i dozidan deo i kuhinja završeni – baš potpuno završeni. Postavljeni su kuhinjski elementi. Italijanske pločice na podu. Isto tako i industrijski šporet sa šest ringli crven kao vatrogasni kamion, i frižider i sudopera iste boje. Iza kuhinje sam primetio veliku sobu punu novog nameštaja; izgledala je kao s neke prozračne slike iz kataloga *Poteri barna*.

„Alekse, kako je ovo moguće?“, čudila se Bri.

Kao i porodica i sâm sam se zaprepastio. Kao da nam je duh iz lampe ponudio stotinu želja i sve ih ispunio. Mališa je otrčao kroz kuhinju u veliku sobu da isproba kauče i debelo tapacirane fotelje dok su se Nana Mama i Bri divile crnim granitnim pločama pultova, sudoperi od nerđajućeg čelika i rasveti od kalaja.

Meni je pažnju pak privukao veliki papir magnetima vodoravno zakačen za vrata frižidera. Prvo sam pretpostavio da je to pismo od predradnika u kom kaže kako se nada da smo zadovoljni završenim poslom.

No zatim sam video da su na papiru kopije pet fotografija poređanih jedna pored druge. Bilo mi je teško da razaznam slike dok nisam prišao i lagano prešao užasnutim pogledom.

Na svakoj slici je bio po jedan član moje porodice polegnut na betonski pod, glave uokvirene krvlju, bezizražajnog lica i očiju tupo iskrivljenih u objektiv. Iznad i iza levog uha svakom od njih zjapila je rana, gadna, onakva kakvu stvara pucanj iz neposredne blizine.

Negde u daljini zauralala je sirena.

„Ne!“, kriknuo sam.

Međutim kad sam se okrenuo da se uverim u to da slike nisu stvarne, moje dece, supruge i babe više nije bilo. Nestali su. Od njih su ostale samo te mučne fotografije na frižideru.

Ostao sam sâm, pomislio sam.

Sam.

Glavom mi je sevnuo bol. Užasnut da ne dobijem moždani ili srčani udar, pao sam na kolena, pognuo glavu a ruke digao prema nebu.

„Zašto, Malče?“, vrisnuo sam. „Zašto?“

Četvrto poglavlje

TRGNUO SAM SE I PROBUDIO PRI SVETLU KOJE PRETHODI ZORI i opet osetio tupo bubnjanje u glavi. Prvo mi nije bilo jasno gde sam, ali postepeno sam u polumraku prepoznao spavaću sobu. Ležao sam u krevetu, i dalje obučen za posao i natopljen znojem. Instinktivno sam pružio ruku da napipam uspravano telo svoje supruge.

Bri nije bilo i u bolnom trenu sam shvatio da sam se probudio još jednom u stvarnost goru od svakog košmara.

Moje supruge nije bilo. Nikog više nije bilo.

A oteo ih je ludak po imenu Tjeri Malč.

Rešen da ne podlegnem njegovoj bezumnosti, okrenuo sam se u krevetu pa lice zagnjurio u ženin jastuk trudeći se da osetim njen miris. On mi je bio potreban da mi da snagu, da mi obnovi veru i nadu. Uhvatio sam dašak nje, ali sam očajnički želeo još. Ustao sam, prišao njenom plakaru i, koliko god to čudno zvučalo, zario lice u njenu odeću.

Nekoliko minuta onaj Brijin savršeni miris opijao mi je mozak tako snažno da je glavobolja nestala i osećao sam odmah uza se tu prelepu, pametnu, nasmejanu ženu koja je treperila odmah ispod ispruženih prstiju mog sećanja. Ipak se

to osećanje nje tamo pored mene prebrzo povuklo, a mirisi u njenom plakaru se promenili, neki zapretili da postanu ustajali a drugi užegli.

To me je skamenilo.

Da li je isto i u drugim spavaćim sobama? Da li i njihovi mirisi iščezavaju?

S mukom i strahom zbog onog što bih mogao da zateknem, morao sam da se nateram da otvorim Alijeva vrata. Zadržavajući dah, brzo sam ušao i za sobom zatvorio vrata. Nisam palio svetlo u želji da umrtvim jedno čulo kako bih pojačao drugo.

Kad sam konačno udahnuo, dečaćki miris Aleksa Juniora bio je sveprisutan a kao da sam iznenada čuo i njegov glas i osetio kako je lepo grliti sina, setio se kako je on, kad je umoran, voleo da se ugnezdi u moje naručje.

Zatim sam otišao u Dženinu sobu. Tamo me je vazduh zbunio pa uznemirio. Valjda sam tamo krenuo željan mirisa prošlih godina. Ali Dženi je bila pred završetkom prvog razreda gimnazije i već je bila trkačka zvezda. Dugo sam stajao tamo u njenoj zamračenoj sobi, ophrvan saznanjem da je moja ćerka postala žena i nestala zajedno sa svima iz moje porodice.

Stao sam pred Naninu sobu a ruke su mi drhtale kad sam se mašio kvake i okrenuo je. Ušao sam, zatvorio vrata za sobom i udahnuo njen miris jorgovana. Okružen desetinama živih uspomena, osetio sam klaustrofobiju i morao brzo da odem odande.

Izašao sam i zatvorio vrata siguran da ću naići na bolji vazduh u radnoj sobi na tavanu, gde mogu jasnije da razmišljam. No dok sam se peo uz stepenice, sinulo mi je da jednog divnog mirisa više nema.

Moj sedamnaestogodišnji sin Dejmon, moj prvenac, poslednja dva meseca je bio u internatu u Masačusetsu. Pomisao da više nikad neću omirisati Dejmona uzdrimala je ono malo odlučnosti koja mi je preostala.

Setivši se onih fotografija koje su mi progonile snove i zapitavši se jesu li to samo odglumljeni događaji koji tek predstoje,

neizdrživa glavobolja mi se vratila. Onako izludeo, ustrčao sam do radne sobe i postavio lice tačno pred kameru skrivenu između dve knjige o istragama krvnih delikata.

„Malče, zašto?“, zaurkao sam. „Šta sam uradio da zaslužim ovo? Šta kog vraga hoćeš od mene? Reci mi! Šta kog vraga hoćeš od mene?“

No odgovora nije bilo, samo je malo sočivo buljilo u mene. Dohvatio sam ga i otkinuo od odašiljača pa ga zdrobio petom.

Nek se nosi Malč ili Eliot ili kako već on sebe naziva. Nije me bilo briga što sam mu upravo pokazao da znam za bubice. Nek se nosi.

Dahćući i utirući znoj sa čela, odlučio sam da uništim sve bubice u kući pre nego što njihovo prisustvo uništi mene.

Tad je s druge strane ulice zalajao pas, a neko je zalupao na moja ulazna vrata.

Peto poglavlje

OTVORIO SAM VRATA I UGLEDAO NISKU, VITKU I PRIVLAČNU brinetu od trideset pet godina koja je izgledala kao da želi da bude bilo gde osim na mom prednjem tremu. Podigla je detektivsku značku.

„Doktore Krose, ja sam Tes Alija. Iz prestoničkih Krvnih delikata.“

„Zaista?“, upitao sam jer je nikad ranije nisam video.

„Prošle nedelje sam došla iz baltimorske policije, gospodine. Dok ste vi rešavali ubistva u salonima za masažu i otmice beba.“

Načas sam se zbunio, nisam znao o čemu priča, ali onda, kao da se prozor odškrinuo, sve mi se vratilo. Iako sam imao utisak da su se ti slučajevi odigrali pre sto godina, ne pre nedelju dana, klimnuo sam glavom i rekao: „Nemate partnera, detektivko... ovaj...“

„Alija“, rekla je i nakrivljene glave me proučavala. „Partner mi je Kris Danijels, ali jutros dok je dizao tegove povredio je gležanj.“

Trgnuo sam se, klimnuo glavom. „Danijels je dobar momak.“

„Zasad mi se čini da jeste“, složila se pa progutala knedlu i zagledala se u daske na tremu.

„Detektivko, kako vam mogu pomoći?“

Alija je kratko, oštro dahнула pa me pogledala u oči. „Gospodine, nekoliko blokova odavde, na gradilištu u ovoj ulici pronađeno je telo. Afro-Amerikanka. Gadno je unakažena. Žao mi je, doktore Krose, ali tamo su i značka i legitimacija vaše supruge. Da li je vaša supruga kod kuće?“

Samo što se nisam srušio, ali uhvatio sam se za dovratak i jedva izgovorio: „Nestala je.“

„Nestala? Otkad...“

„Samo me odvedite tamo. Moram sam da vidim.“

Donde smo se vozili samo dva minuta, koja sam proveo u skoro katatoničnom stanju. Alija mi je postavljala pitanja, a ja sam odgovarao samo: „Trebala da je vidim.“

Pred nama su bila patrolna kola, žuta traka, sve poznato u mom životu, ali iz toga nisam izvlačio utehu. Ne mogu da pobrojim koliko puta sam išao na mesta zločina, ali nikad kao tog jutra nisam bio tako preplašen zbog onog što ću videti. Išao sam pored Alije, pored pozornika i prošao kapiju žičane ograde koja je opasivala gradilište.

„Tamo na dnu je, gospodine“, kazala je Alija.

Otišao sam do ruba i pogledao u rupu iskopanu za temelj.

Mrvljeno kamenje i armatura ispunjavali su dno iskopa spremnog za cementiranje. Žena Brijine visine, građe i frizure ležala je na desnom boku, leđima okrenuta meni. Na celoj leđnoj strani imala je ovalne rane iz kojih su se izlile i skorele brazde krvi. Nosila je isti grudnjak i gaćice. Bri je njih nosila za Veliki petak. A i ručni sat je bio njen.

Zateturao sam se još korak bliže ivici, osetio munje u glavi i pomislio kako ću svakako pasti tamo kod nje. Međutim, detektivka Alija me je zgrabila za lakat.

„Je li to ona, doktore Krose? Bri Stoun?“

Tupo sam se zagledao u nju i rekao: „Moram da se spustim tamo.“

Otišli smo do merdevina, a uopšte ne znam kako sam se spustio niz njih. Sa svakim korakom srce mi se cepalo. Za svaki stisak rukohvata činilo mi se da je poslednji.

Gazio sam kroz izukrštanu armaturu i obišao je spreda pa video da su minđuše sigurno iste one koje sam poklonio Bri za godišnjicu.

Iz utrobe mi se prolomio stran jecaj.

Kročio sam bliže i video da joj je lice izubijano do neprepoznatljivosti i da se taj obrazac spušta niz prednji deo tela, kao da je neko koristio baštenske makaze da odseče ovale njene kože na svakih petnaest do dvadeset pet centimetara tela, sve do vereničkog prstena koji sam joj poklonio i do burme, sve do patrljaka prstiju gde je trebalo da stoje vrhovi. Usta su joj bila otvorena i nije imala zube.

„Za boga miloga“, preneraženo sam prošaputao i srozao se na kolena pred njom. „Šta ti je taj bolesni gad Malč uradio?“

Šesto poglavlje

„DOKTORE KROSE, DA LI JE TO VAŠA SUPRUGA?“, UPITALA JE detektivka Alija.

Zurio sam u oskrnavljeno telo pred sobom, video kosu, boju kože, visinu, težinu, nakit, pa rekao: „Ne znam. Mislim da jeste, ali nisam siguran. Ona je... ovako je neprepoznatljiva.“

„Gde ste bili sinoć?“

Razgledajući telo, tražeći nešto, bilo šta što bi zasigurno odredilo je li to Bri ili nije, odgovorio sam: „Bio sam kod kuće, detektivko, gledao sam reprize *Okruženog mrtvima*.“

„Gospodine?“

„Televizijsku seriju o postapokaliptičnim zombijima. Moj sin Ali je obožava.“

„A on je bio tamo s vama?“

Opet sam zavrteo glavom i osetio da mi suze vrcaju iz očiju. „Ni njega nema. Nikog nema. Cele moje porodice. Zar vam nisu rekli? Džon Sampson? Kapetan Kvintes? FBI?“

„FBI? Ne, ovo sam čula na putu za posao, ali hajde da izađemo odavde i dopustimo forenzičarima da rade svoj posao, a vi mi ispričate ono što treba da znam.“

Klečao sam tamo još kratko i zurio u telo dok sam zamišljao prizore svoje supruge Bri kako titraju preda mnom i sve čine nadrealnim i ubistvenim za dušu.

„Doktore Krose?“

Klimnuo sam glavom i teturavo ustao pa uspeo da se popnem uz merdevine i da ne padnem. Otišli smo do njenih neo-beleženih kola i seli.

„Da čujemo“, rekla je mirno, profesionalno.

Sledećih trideset pet minuta izneo sam joj bezumlje pret-hodnih nekoliko nedelja trudeći se da ne izostavim nijednu značajnu pojedinost.

„Prvi put sam čuo za Tjerija Malča kad je počeo da mi šalje čudna, zajeđljiva pisma o ubistvima u salonima za masažu. Nazivao me je kretenom i iznosio teorije o tim ubistvima koje su se, moram priznati, pokazale dragoceni u konačnom hvatanju odgovornog čoveka. Zatim je čovek po imenu Tjeri Malč koji je tvrdio da je preduzetnik, osnivač veb-stranice, otišao u školu mog sina Alija i tamo govorio deci.

Potražio sam to ime na *Guglu*. Ispostavilo se da postoji samo sedam Tjerija Malča koje sam našao na internetu. Jedan je *zaista* bio preduzetnik koji posao obavlja preko interneta. S obzirom na to da sam do guše bio u istraživanju masovnih ubistava u salonima za masažu, o toj podudarnosti nisam mnogo nadalje razmišljao.

Međutim, ispostavilo se da je Malč mnogo razmišljao o meni i mojoj porodici. U našoj kući je postavio audio i video bubice. Mislim da ih je koristio da sazna naše navike i rasporede, zato što je prošlog petka, Velikog petka, za samo nekoliko sati uspeo da kidnapuje sve njih, pa i mog sina Dejmona, koji pohađa školu u pogrđu Masačusetsa.“

„Kako to da o tome nisam čula ni reči? I kako znate da ih je Malč oteo?“

„Dozvolite da objasnim.“

Alija je klimnula glavom pa sam joj ispričao kako je Malč telefonom moje ćerke iste večeri poslao slike moje porodice, vezane, s lepljivom trakom na ustima. Slao je i poruke s pretnjama da će ih ubiti ako pozovem policiju ili FBI. Kasno tog poslepodneva Džon Sampson, moj najbolji prijatelj i partner u policiji, došao je na moja vrata zabrinut zato što se nisam pojavio na poslu ili bar njega pozvao da objasnim zašto me nema.

„Naveo sam Džona da ode i ništa mu nisam rekao, ali Malč za to nije mario“, kazao sam i iz džepa iskopao telefon. „Zatim su na svakih sat vremena stizale ove slike.“

Pružio sam joj telefon i rekao da otvori folder *Slike*. Uradila je to pa sam video užas na njenom licu dok je na ekrančiću gledala slike na kojima su se videli svi redom članovi moje porodice ubijeni hicem u glavu.

„Jesu li ovo stvarne slike?“

„Nisu. Ali to tad nisam znao.“

Ispričao sam joj kako sam se rastrojio pošto sam video slike. Kao zombi sam išao ulicama Vašingtona i molio se da mi neko raznese glavu. Na kraju sam otišao u kuću meta sa svežnjem novčanica i rekao zavisnicima kako želim da umrem, da ću im platiti da me ubiju. Neko je poslušno pokušao, udario me komadom metalne cevi.

Devojka koja je nekad živela kod nas, zavisnica na oporavku po imenu Ava, pronašla me je i dovela kući. Rekao sam Avi za slike neposredno pre nego što sam izgubio svest zbog potresa mozga koji sam zadobio.

„Ava je veoma bistra i sjajna na računarima. Dok sam spavao, ona je prebacila slike na laptop i dovoljno ih uvećala da vidi kako su doradivane.“

S tim podatkom je otišla kod Sampsona i Neda Mahonija, mog nekadašnjeg partnera u odeljenju bihevioralnih nauka u FBI-ju. Ava ih je ubedila da moja porodica nije mrtva.

Sampson i Mahoni su našli način da se uvuku u moju kuću a da ih ne registruju Malčove bubice. Ispostavilo se da je u

Aleksandriji u Virdžiniji čovek koji se predstavlja kao Tjeri Malč silovao nekog. Prikupljeni dokazi na tom mestu zločina odgovaraju DNK materijalu sjajnog, mada čudnog studenta informacionog inženjeringa na Univerzitetu *Džordž Mejson* koji je nestao otprilike dve nedelje ranije.

Ime mu je Preston Eliot, a s obzirom na složenost elektronike koju je Malč postavio u mojoj kući, poverovali smo a i dalje verujemo da su Eliot i Malč jedan te isti čovek. Ostavili smo bubice u kući i rešili da glumim kako mislim da su svi iz porodice mrtvi ne bih li ubedio Malča/Eliota da sam potpuno skrhan – da sam žrtva, ne pretnja.

Odlučili smo i da sve o potrazi za mojom porodicom držimo u tajnosti. Dani su prolazili pa već i čitava sedmica. Od njega ništa nismo čuli. Sve dosad.“

Detektivka Alija je nekoliko minuta bez ikakvog izraza razmišljala o svemu što sam joj rekao. Konačno je kazala: „Mislite da je Malč, ovaj, Eliot odgovoran za smrt vaše... za smrt nepoznatog ženskog lica?“

„Jeste, odgovoran je. Tu nema zбора.“

Alija je još malo razmislila pa upitala: „Šta on dobija time što ovo radi vama i vašoj porodici?“

„Prestao sam to da se pitam. No kakav god ludo opsesivan razlog imao za to što sam mu ja meta, kao da se stalno iznova trudi da me dovede do ruba i nada se da ću pre ili kasnije skočiti.“

Nakrivila je glavu i pitala: „Hoćete li?“

„Ako je zaista Bri u onoj rupi, iskreno, ne znam.“

Sedmo poglavlje

SVE U SVEMU, MARKUS JE BIO ZADOVOLJAN NAČINOM NA KOJI se sve odvijalo. Došlo je do nekoliko odstupanja od prvobitnog plana, ali je i dalje osećao da je na dobrom putu.

Vozio se na suvozačkom sedištu duranga opčinjeno udubljen u ekran laptopa i video-zapis koji se prenosio preko sićušne kamere skrivene pre više nedelja visoko na drvetu u blizini gradilišta.

Video je sve, kako Kros pada na kolena pred onim telom i dugo tako ostaje satrvenog izgleda.

„Kraj je blizu“, rekao je Akadiji, koja je sedela na zadnjem sedištu. „Jesi li videla kako je preklinjao pravo u kameru u radnoj sobi pre nego što je policajka zakucala na njegova vrata? Preklinjanje je klasični pokazatelj. Zar nije, Miče?“

Vozač, gorostas u farmerkama, planinarskim čizmama i duksu bostonskih *Red soksa*, klimnuo je glavom. „Jeste, Markuse.“

Akadija to nije prihvatila. „Kako možeš to da znaš?“

Mič Kokran nije imao vrat, a činilo joj se kao da je njegova ogromna glava nastavak ramenâ. On se okrenuo i rekao: „Pre nego što sam rešio sve da odjebem, bio sam u Iraku. Jebena vojska Sjedinjenih Država. Čuvali smo zatvor Abu Graib. Gledao

sam ispitivanja. Tačno je što Markus kaže, preklinju pre nego što se slome. Svi redom.“

Akadija nije bila zadovoljna. „Ali koliko treba da čekamo da se to dogodi?“

„Neće još dugo“, uveravao ju je Sandej. „Malč je Krosu ubio ženu a ostatak porodice je i dalje pod smrtnom pretnjom.“

„Još koliko?“, htela je da zna.

Sandej se iznervirao i zarežao: „Projekat ove veličine ne možeš smestiti u raspored, Akadija. Zar ti nisam stalno govorio da stvaranje čudovišta počinje razaranjem čoveka?“

„Mnogo toga si govorio“, breknula se Akadija. „Na primer to da će Kros da se smrvi one noći kad smo slali slike.“

„Kros se tad rastočio“, prasnuo je. „Još je rastočen i sve je gore. Zar nisi upravo videla to svojim očima? Raspada se.“

Akadija je dugo ćutala pa rekla: „Što više razmišljam o tome, sve više mislim da je slanje onih slika bilo greška.“

„Greška?“, ponovio je Sandej vidno iznerviran.

„Išao si na kratkoročni šok kad Kros vidi da mu je cela porodica ubijena i ima rane od pištolja u glavi. Međutim tad si izgubio prednost. Isto si uradio i kad si je bacio tamo. Markuse, mrtvoj osobi se ne može pomoći. Mrtva osoba se ne može spasti. Sad je za njega ostalo manje motiva da postane savršeni ubica kakav želiš da bude.“

„Akadija, tvoje shvatanje životinjskog stanja ponekad je plitko“, šmrknuo je Sandej. „Sve ovo je u izboru pravog trenutka.“

„Šta to treba da znači?“, pitala je i prekrstila ruke.

„Jesi li ikad posmatrala kako radi trener pasa? Mislim, pravi trener, neko ko obučava pse za lov ili napad?“

„Onaj serator od mog oca imao je pse za lov na rakune.“

„Onda znaš kakva je reakcija predator–lovina?“

„Nagađam. Stvor beži u šumu, pas ga juri. Pokušava da ga ubije. To mu je u prirodi.“

„Eto ti“, kazao je Sandej i pucnuo prstima. „A treneri tu reakciju predator–lovina razvijaju tako što psu oduzmu nešto,

nešto što pas veoma voli, kao što su kost ili igračka. Puste ga da danima misli da je njegova omiljena kost ili igračka zauvek nestala. Onda mu je pokažu privezanu za kanap. Kad taj pas krene da juri igračku, trener trgne kanap tako da ovaj ne može da je uhvati – stalno tako, da mu ne bude nadohvat. Zar nije tako, Miče?“

Kokran je ubacio u manju brzinu i usporio. „Pas jebeno poludi, radi sve što može da opet dođe do igračke. Tad nastupa trener i preuzima potpunu kontrolu nad situacijom, igračku upotrebi kao nagradu za dobro obavljen posao.“

Bacio je pogled na Akadiju. „A kako *to* znam? U Abu Graibu smo imali jebene pse. Mnogo njih.“

Kokran je skrenuo desno na blatnjav put nekoliko kilometara južno od Frostburga, u seoskom delu severozapadnog Merilenda. Prošli su pored trošne farme, a u sebi je Sandej čuo odjek svinja koje skiče. Put je skrenuo u hrastovu šumu odevenu u novo lišće, zeleno kao limeta.

Kad su zašli kilometar i po u šumu, Sandej je počeo pomno da zagleda drveta pa je rekao: „Tu smo. One breze desno. Parkiraj tamo.“

Osmo poglavlje

KOKRAN JE ZAUSTAVIO DURANGO GOTOVO UZ SAM JARAK pored tri breze koje su rasle jedna do druge, skoro kao da su izdanci istog korena.

„Imamo još deset minuta“, kazao je Sandej i opet skrenuo pažnju na laptop. Međutim Krosa nije bilo ni blizu gradilišta.

„Zar ne možeš da uđeš ranije?“, ljutito je pitala Akadija. „Rekla sam ti da je sedamdeset dva sata granica do koje možemo da rastežemo. Taj prozor se ubrzo zatvara.“

Sandej je pogledao na sat. „Trenutno je šezdeset sedam sati. Uspećemo.“

„Moram na veliku“, kazao je Kokran.

„Jesi li ti u vrtiću?“, prasnula je Akadija.

„Možda to i *jeste* moj problem. Mnogo sam detinjast.“ Kokran se smejaao izlazeći iz kola pa se udaljio.

Sandej je ćutao i gledao kroz vetrobran, a zatim rekao: „Ona farma pored koje smo prošli izazvala je uspomene. Malč je odrastao u sličnoj rupčagi.“

„Čuveno poreklo?“

„Odakle je Malč ponikao. I gde je Malč umro.“

„Jesi li se ikad vraćao?“